

GODINA 2009. - UTVRĐIVANJE POVREDA ODREDBI ZAKONA O ELEKTRONIČKIM MEDIJIMA

Sukladno odredbama ZEM-a Vijeće za elektroničke medije provodi postupak utvrđivanja nepoštivanja ili kršenja odredbi Zakona. Stoga Vijeće, kada utvrdi nepoštivanje ili kršenje, može podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ili izreći opomenu nakladniku. Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka podnosi se u slučajevima propisanim u članku 70. ZEM-a, dok se u ostalim slučajevima izriče opomena.

Izricanje upozorenja

1. Mega erp d.o.o. – Pomorski radio Bakar

Po obavljenom neposrednom nadzoru nad radom nakladnika i analizom programa utvrđeno je da oglašavanje i teletrgovina nisu lako prepoznatljivi kao takvi i odvojeni od drugih dijelova programskog sadržaja putem optičkih i/ili zvučnih sredstava, a što je u suprotnosti s člankom 17. stavkom 1. ZEM-a. **Nakladniku je upućeno upozorenje te mu je naloženo da odmah uskladi emitiranje programa s odredbama ZEM-a.**

2. Županijski radio Šibenik d.o.o.

Po obavljenom neposrednom nadzoru nad radom nakladnika i analizom programa utvrđeno je da oglašavanje i teletrgovina nisu lako prepoznatljivi kao takvi i odvojeni od drugih dijelova programskog sadržaja putem optičkih i/ili zvučnih sredstava, a što je u suprotnosti s člankom 17. stavkom 1. ZEM-a. **Nakladniku je upućeno upozorenje te mu je naloženo da odmah uskladi emitiranje programa s odredbama ZEM-a.**

3. Gradska televizija Zadar d.o.o.

Po obavljenom neposrednom nadzoru nad radom nakladnika i analizom programa utvrđeno je da nakladnik u programu nema dovoljnu zastupljenost vlastite proizvodnje sukladno članku 24. stavku 1. ZEM-a. **Nakladniku je upućeno upozorenje te mu je naloženo da odmah uskladi emitiranje programa s odredbama ZEM-a.**

4. Mosor studio d.o.o. – Radio Krka

Analizom programa emitiranog 30. rujna 2009. utvrđeno je da sadržaji vlastite proizvodnje te lokalnih vijesti i informacija u programu nisu bili zastupljeni u zakonom propisanim udjelima stoga je **nakladniku upućeno upozorenje te mu je naloženo da odmah uskladi emitiranje programa s odredbama ZEM-a.**

5. Hrvatski radio Karlovac d.o.o.

Po obavljenom neposrednom nadzoru nad radom nakladnika i analizom programa utvrđeno je da oglašavanje i teletrgovina nisu lako prepoznatljivi kao takvi i odvojeni od drugih dijelova programskog sadržaja putem optičkih i/ili zvučnih sredstava, a što je u suprotnosti s člankom 17. stavkom 1. ZEM-a. **Nakladniku je upućeno upozorenje te mu je naloženo da odmah uskladi emitiranje programa s odredbama ZEM-a.**

6. Kult radio d.o.o.

Po obavljenom neposrednom nadzoru nad radom nakladnika i analizom programa utvrđeno je da oglašavanje i teletrgovina nisu lako prepoznatljivi kao takvi i odvojeni od drugih dijelova programskog sadržaja putem optičkih i/ili zvučnih sredstava, a što je u suprotnosti s člankom 17. stavkom 1. ZEM-a. **Nakladniku je upućeno upozorenje te mu je naloženo da odmah uskladi emitiranje programa s odredbama ZEM-a.**

7. Mea-media d.o.o. – Radio Aktiv

Po obavljenom neposrednom nadzoru nad radom nakladnika i analizom programa utvrđeno je da oglašavanje i teletrgovina nisu lako prepoznatljivi kao takvi i odvojeni od drugih dijelova programskog sadržaja putem optičkih i/ili zvučnih sredstava, a što je u suprotnosti s člankom 17. stavkom 1. ZEM-a. **Nakladniku je upućeno upozorenje te mu je naloženo da odmah uskladi emitiranje programa s odredbama ZEM-a.**

8. Radio Rab d.o.o.

Po obavljenom neposrednom nadzoru nad radom nakladnika i analizom programa utvrđeno je da nakladnik nema 10% ukupnog tjednog programa posvećenog priopćavanju vijesti i obavijesti na području koncesije sukladno članku 22. stavku 5. ZEM-a te da nema propisani udio vlastite

proizvodnje u programu sukladno članku 24. stavku 2. ZEM-a. **Nakladniku je upućeno upozorenje te mu je naloženo da odmah uskladi emitiranje programa s odredbama ZEM-a.**

9. Radio Banovina d.o.o.

Po obavljenom neposrednom nadzoru nad radom nakladnika i analizom programa utvrđeno je da očevidnik objavljenog programa nije u skladu sa snimkama programa te da oglašavanje i teletgovina nisu lako prepoznatljivi kao takvi i odvojeni od drugih dijelova programskog sadržaja putem optičkih i/ili zvučnih sredstava, a što je u suprotnosti s člankom 17. stavkom 1. ZEM-a. **Nakladniku je upućeno upozorenje te mu je naloženo da odmah uskladi emitiranje programa s odredbama ZEM-a.**

10. Radio Koprivnica d.o.o.

Dana 15. prosinca 2009. godine u programu Radio Koprivnice emitirana je reklama za pirotehnička sredstava te je **nakladniku upućeno upozorenje i naloženo da odmah uskladi emitiranje programa s odredbama ZEM-a.**

11. RTL Hrvatska d.o.o.

Analizom reprize emisije *Jezikova juha*, emitirane 15. studenog 2009. godine u 17:00 sati, utvrđeno je da ista nije imala oznaku reprize te je **nakladniku upućeno upozorenje i naloženo da odmah započne s potpunom primjenom članka 24. stavka 3. ZEM-a.**

Analizom filma *Obračun u malom Tokiju*, emitiranog 9. studenog 2009. godine od 21:45 do 23:10 sati, utvrđeno je da je film bio označen oznakom 12, a što, obzirom na sadržaj filma, nije bilo dovoljno te je **nakladniku upućeno upozorenje.**

Analizom serija „CSI“ i „Kosti“, utvrđeno je da nisu bile označene programskom oznakom, a što bi trebale biti jer zbog scena nasilja nisu primjerene za sve dobne uzraste – **nakladniku je upućeno upozorenje sa zahtjevom da odmah uskladi emitiranje ovih programa sa zakonskim i podzakonskim aktima te da ih ne emitira prije 22:00 sata.**

12. NOVA TV d.d.

Analizom filma *Zločesti dečki 2*, emitiranog 29. studenog 2009. od 21:00 do 00:00 sati, zaključeno je da je film trebao imati minimalnu programsku oznaku 15 i nije trebao biti emitiran prije 22 sata te je **nakladniku upućeno upozorenje sa zahtjevom da odmah uskladi emitiranje programa s odredbama ZEM-a.**

Analizom emisije *Super talent show* emitirane 2. listopada 2009. godine u 20:00 sati, utvrđeno je da je u terminu od 20:14:25 do 20:18:15 emitiran sadržaj koji vrijedi dostojanstvo čovjeka i može štetiti fizičkom, psihičkom ili moralnom razvoju djece i mladeži te je **nakladniku upućeno upozorenje sa zahtjevom da odmah uskladi emitiranje programa s odredbama ZEM-a.**

Analizom reprize emisije *Super talent show*, 15. studenog 2009. u 17.00 sati, utvrđeno je emitiranje bez oznake reprize te je **nakladniku upućeno upozorenje kojim mu je naloženo da odmah započne s potpunom primjenom članka 24. stavka 3. ZEM-a.**

13. HRT

Analiza emisije **Dossier.hr**, emitirane 12. studenog 2009. godine na HTV 1 u 21:15 sati, utvrdila je iznošenje neistinitih i nevjerodostojnih tvrdnji u emisiji koju je uređivala Ana Jelinić, a u kojoj je gostovao Darko Petričić, autor knjige "Hrvatska u mreži mafije, kriminala i korupcije". Kako je zaključeno da je prekršen članak 13. Zakona o elektroničkim medijima **nakladniku je upućeno upozorenje kojim je izražena zabrinutost zbog olakog etiketiranja javnih osoba bez da su za to istodobno iznijeti argumenti, dokazi odnosno pravovaljane sudske presude. Vijeće podržava pravo na slobodu govora no ističe da to podrazumijeva odgovornost za izrečeno. Nitko od javnih osoba ne smije biti izuzet od propitivanja i kritike, od traženja odgovornosti za učinjeno ili propušteno, ali uvijek utemeljeno na profesionalnoj novinarskoj etici i zakonskoj regulativi.**

Zbog rasističkih, nacionalističkih i ksenofobičnih ispada navijača na tribinama, analizirani su prijenosi nogometne utakmice mlade reprezentacije **Hrvatska – Srbija**, koja je odigrana 13. listopada 2009. godine u 17:30 sati, te nogometne utakmice **Hrvatska – Lihtenštajn**, odigrane 14. studenog 2009. godine u 17:30 sati. Tijekom prijenosa obiju utakmica mogli su se čuti uvredljivi povici s tribina. Stoga

je u prijenosima utakmica utvrđeno kršenje članka 15. stavka (2) Zakona o elektroničkim medijima, a **Vijeće je nakladniku uputilo upozorenje te je podržalo iznesene stavove nakladnika o budućim radnjama koje će se poduzimati u eventualnim sličnim slučajevima.**

14. OTVORENA TELEVIZIJA ZAGREB d.d.

Analizom emisije TV – *Bujica*, emitirane 6. studenog 2009. godine u 19:30 sati, opažena su tri problematična elemenata. Prvi, anketa u kojoj se od gledatelja zahtijeva mišljenje o metodama kojima se koristi HDZ u Šibensko–kninskoj županiji, te im se kao odgovori nude dvije opcije: fašističke ili demokratske. Nadalje, u prilogu novinarkе Sandre Kolar spominje se da se Jadranka Kosor na europskoj sceni trudi prikazati demokratsko lice, dok u Šibensko-kninskoj županiji vladaju fašističke metode. I treći sporni detalj, kada u emisiji Stipe Petrina, načelnik općine Primošten i nezavisni vijećnik u skupštini Šibensko-kninske županije, gospodina Živka Pašalu naziva korumpiranim sucem, alkoholičarom i čovjekom kojega se dâ podmititi, a župana Gorana Pauka i kontroverznog HDZ-ovog zastupnika Pericu Bukića naziva „mafijom“. Vijeće je **nakladniku uputilo upozorenje te mu je naloženo da odmah uskladi emitiranje programa s odredbama ZEM-a.**

Izricanje opomene

Na temelju članka 60. stavka 1. točke 6. ZEM-a, a nakon provedenog postupka nadzora nad provedbom odredbi o programskim načelima i obvezama utvrđenim ZEM-om, Vijeće je donijelo odluke o izricanju opomena nakladnicima:

1. NOVA TV d.d. – 12. veljače. 2009.

Utvrđeno je da je nakladnik dana 03. veljače 2009. godine s početkom u 20:00 sati emitirao programski sadržaj „TRENUTAK ISTINE“ te dana 05. veljače 2009. godine s početkom u 20:00 sati emitirao programski sadržaj „ISTRAGA“, a što je u suprotnosti s člankom 15. stavkom 3. ZEM-a i odredbama Pravilnika o načinu postupanja nakladnika televizijske djelatnosti radi zaštite maloljetnika (*Narodne novine*, broj 130/08).

2. TV PLUS d.o.o. – 28. travnja 2009.

Po obavljenom neposrednom nadzoru utvrđene su nepravilnosti u radu koje se odnose na kadrovske uvjete propisane Pravilnikom o posebnim tehničkim, prostornim, financijskim i kadrovskim uvjetima za obavljanje djelatnosti radija i televizije.

3. NOVA TV d.d. – 15. prosinca 2009.

Utvrđeno je da je nakladnik dana 10. prosinca 2009. godine s početkom u 22:00 sata i 12. prosinca 2009. godine s početkom u 18:55 sati emitirao programski sadržaj „PREDSJEDNIČKA UTRKA“, a pri emitiranju istoga nije poštivao članak 22. stavak 8. ZEM-a.

4. RADIO 101 d.o.o. – 7. listopada 2009.

Utvrđeno je da je nakladnik dana 22. rujna 2009. godine emitirao programski sadržaj informativnog programa „Economic Report“ pod pokroviteljstvom Raiffeisen Bank Austria d.d., a što je u suprotnosti sa člankom 21. stavkom 3. ZEM-a.

5. RADIO MAKARSKA RIVIJERA d.o.o. – 7. listopada 2009.

Utvrđeno je da je nakladnik dana 1. i 2. rujna 2009. godine emitirao programski sadržaj informativnog programa „Vijesti“ pod pokroviteljstvom „Pivnice Pivac“, a što je u suprotnosti sa člankom 21. stavkom 3. ZEM-a.

6. RADIO 101 d.o.o. – 20. prosinca 2009.

Utvrđeno je da je nakladnik dana 14. studenoga 2009. emitirao programski sadržaj informativnog programa „Intervju tjedna“ pod pokroviteljstvom Končar grupe te što programski sadržaj informativnog programa „Parlament show“ emitira pod pokroviteljstvom Erste banke, a što je u suprotnosti sa člankom 21. stavkom 3. ZEM-a.

Pokretanje prekršajnog naloga – nema u 2009.godini

Pokretanje prekršajnog postupka

1. NOVA TV d.d. – jer je dana 18. studenog 2008.; 25. studenoga 2008.; 02. prosinca 2008.; 09. prosinca 2008.; 16. prosinca 2008.; 23. prosinca 2008.; 30. prosinca 2008.; 06. siječnja 2009. i 13. siječnja 2009. godine s početkom u 20:00 sati emitirao programski sadržaj pod nazivom *Trenutak istine*.

Vijeće je, prije donošenja odluke o podnošenju optužnog prijedloga, provelo raspravu vezanu za primjenu Pravilnika o načinu postupanja nakladnika televizijske djelatnosti radi zaštite maloljetnika (*Narodne novine*, broj 130/08), a temeljem nadzora nad programskim sadržajima, zaprimljenih primjedbi gledatelja i nadležnih državnih tijela te je slijedom toga uputilo upozorenje nakladniku. U upozorenju se navodi da je Vijeće zaključilo da se krše odredbe Pravilnika o načinu postupanja nakladnika televizijske djelatnosti radi zaštite maloljetnika emitiranjem programskog sadržaja „Trenutak istine“ budući da se radi o programskim sadržajima za koje je vjerojatno da bi mogli ugroziti fizički, mentalni ili moralni razvoj maloljetnika, a emitiraju se u suprotnosti s odredbama citiranog Pravilnika.

Kako nakladnik ni nakon saznanja o podnošenju prvog optužnog prijedloga (u 2008. godini) ni upozorenja nije poduzeo potrebne mjere kako bi emitiranje programskog sadržaja uskladio s odredbama ZEM-a, Vijeće je donijelo odluku o podnošenju optužnog prijedloga. Naime, provedenim je postupkom utvrđeno da je programski sadržaj u suprotnosti s člankom 15. stavkom 3. ZEM-a i odredbama Pravilnika o načinu postupanja nakladnika televizijske djelatnosti radi zaštite maloljetnika te da se radi o programskom sadržaju koji može ozbiljno ugroziti fizički, mentalni ili moralni razvoj maloljetnika. >> Prekršajni postupak je još u tijeku.

2. RADIO JASKA d.o.o. – jer je dana 12. studenog 2008. godine emitirao programski sadržaj pod nazivom „Jaska press“, a u sklopu njega prilog o donaciji knjiga gradskog HDZ-a jaskanskoj Gradskoj knjižnici.

U konkretnom slučaju zaključeno je da je nakladnik prekršio članak 15. stavak 2. podstavak 1. ZEM-a jer je emitiranim prilogom u programskom sadržaju „Jaska press“ pogodio poticanju diskriminacije na temelju nacionalnosti i netoleranciji prema pojedincima ili skupinama, zbog njihova podrijetla jer je između ostaloga objavljeno „...Koliko čitatelja jaskanske knjižnice želi čitati knjige naslova „Kulturna historija Hrvatske“, „Večni muž“ i druge pripovedke i ostale naslove na srpskom prijevodu? ... Istina, takvih je knjiga u ovoj donaciji, od oko 600-tinjak, manji postotak, no jasno je da one nikada neće završiti na policama knjižnice, a isto je tako jasno da ih u ovom poklonu HDZ-a nije smjelo ni biti. Bez obzira što narod kaže da se poklonjenom konju ne treba gledati u zube“. >> Prekršajni postupak je još u tijeku.

3. HRVATSKA RADIOTELEVIZIJA – jer je dana 20. rujna 2009. godine na HTV 1 emitirao programski sadržaj pod nazivom „Nedjeljom u 2“, a gost urednika programskog sadržaja bio je gospodin Željko Kerum te se u programskom sadržaju pogodovalo poticanju na nacionalnu netrpeljivost.

U postupku je utvrđeno da je u navedenom programskom sadržaju „Nedjeljom u 2“ bilo kršenja članka 15. stavka 2. podstavka 1. Zakona o elektroničkim medijima kojim je propisano da je u programskim sadržajima zabranjeno poticati, pogodovati poticanju i širiti mržnju ili diskriminaciju na temelju rase, spola, vjere ili nacionalnosti, antisemitizam i ksenofobiju, ideje fašističkih, nacionalističkih, komunističkih i drugih totalitarnih režima ili druge oblike mržnje utemeljene na netoleranciji prema pojedincima ili skupinama, zbog njihova podrijetla, političkog uvjerenja, svjetonazora, zdravstvenog stanja ili drugih određenja ili osobina, a člankom 8. stavkom 1. podstavkom 1. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji da je u programima HR-a i HTV-a zabranjeno poticati, pogodovati poticanju i širiti nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju i netrpeljivost, antisemitizam i ksenofobiju, kao i poticati na diskriminaciju ili neprijateljstvo prema pojedincima ili skupinama, zbog njihova podrijetla, boje kože, političkog uvjerenja, svjetonazora, zdravstvenog stanja, spola, seksualnih ili drugih određenja ili osobina. >> Prekršajni postupak je još u tijeku.

4. NOVA TV d.d. – jer je dana 27. rujna 2009. godine s početkom u 21:05 sati emitirao programski sadržaj – film – pod nazivom „Muške sestre“, a pri tome nije objavio dobnu oznaku filma.

U provedenom postupku utvrđeno je da nakladnik nije postupio u skladu s odredbama Pravilnika o načinu postupanja nakladnika televizijske djelatnosti radi zaštite maloljetnika (*Narodne novine*, broj 130/08) budući da predmetni film nije označio odgovarajućom dobnom oznakom propisanom člankom 5. citiranog Pravilnika. >> Prekršajni postupak je još u tijeku.

UPRAVNI SPOROVI

Sukladno odredbama Zakona o elektroničkim medijima protiv odluka Vijeća za elektroničke medije nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

U 2009. godini pokrenuta su **tri** upravna spora protiv odluka Vijeća, i to:

- Nova TV d.d. iz Zagreba protiv odluke Vijeća za elektroničke medije, klasa: 612-12/09-03/0002, urbroj: 567-01/09-01 od 12. veljače 2009. godine, **u predmetu izricanja opomene zbog emitiranja programskog sadržaja Trenutak istine i Istraga.**
- Zvonimir Pervan iz Vrgorca protiv odluke Vijeća za elektroničke medije, klasa: 612-12/09-02/0022, urbroj: 567-01/09-01 od 24. travnja 2009. godine, **u predmetu davanje koncesije za obavljanje djelatnosti radija na području grada Vrgorca.**
- Lekenik press d.o.o. iz Lekenika protiv odluke Vijeća za elektroničke medije, klasa: 612-12/09-02/0001, urbroj: 567-01/09-01 od 24. travnja 2009. godine, **u predmetu davanja koncesije za obavljanje djelatnosti radija na području grada Velike Gorice, općine Lekenik i općine Kravarsko.**